

Leidžia

NAFTININKŲ
IR
ACHEMOS
PROFESINĖS SAJUNGOS

IŠEIČIŲ PAIEŠKOS – PER KONSULTACIJAS BEI DISKUSIJAS

Įtampą kolektyve padės įveikti ir psichologas

Šiomet AB „ORLEN Lietuva“ numatytas etatų mažinimas lydimas kaip niekad didelės įtampos. Darbuotojai kankinami netikrumo, nerimo ir baimės, o kai kurie vidurinėsios grandies vadovai įtampą dar didina nesugebėdami su žmonėmis civilizuotai bendrauti. Todėl ir Naftininkų profesinės sąjungos vadovei Virginijai Vilimienėi, ir teisininkui Ramūnui Bertuliui metas itin sunkus: iš vienos pusės tenka daug bendrauti ir aiškinti darbuotojams, iš kitos – „susiremti“ su administracija.

„Apie tai, kad bus mažinama darbuotojų, žinojome jau sausio mėnesį. Kaip įprasta tokiu atveju, prasideda konsultacijos, tačiau kažkodėl kai kurie vadovai nenori, negali ar neturi laiko su mumis bendrauti. Be to, kai kurių vadovų pasikeitimas taip pat kelia įtampą kolektyve, nors tai ir yra visiškai natūralu: reikia laiko darbuotojams apsiprasti su tokia kaita“, - pasakoja V. Vilimienė.

Todėl bendrovė pasamdė psichologą, kuris, bendraudamas su žmonėmis, bandys įtampą kolektyve sumažinti. Profesinė sąjunga sveikina tokį žingsnį, nes jau kurį laiką apie tokio specialisto reikalingumą kalbėjo ir ji ne kartą kalbėjo.

Kai kuriuos vadovus dar trikdė profsąjunga

Itin didelė įtampa šiuo metu tvyro Pardavimų skyriuje, kur ketinama atleisti šešis darbuotojus. „Šiame skyriuje normaliomis sąlygomis nėra lengva dirbti, - čia visada didesnė įtampa nei kitur, o kolektyvą dar yra sukrėtęs ir nelaimingas atsitikimas, susijęs su viena jauna darbuotoja. Kas gali atmesti galimybę, jog stresas darbe prie to nepridėjo?“, - retoriškai klausia profsąjungos vadovė.

Sužinoję, kad bus mažinama darbuotojų, profesinės sąjungos atstovai pradėjo susitikinėti su administracija, kuri - kaip jau įprasta - privalo pagrįsti tokio žingsnio būtinybę, išsamiai išaiškinti, kaip bus tvarkomasi atsisakius kai kurių darbuotojų. Turėdami atitinkamos informacijos profsąjungos atstovai ja pasidalijo ir su

padalinio darbuotojais. Deja, šie iš savo vadovų dar nebuvo girdėję apie tokius pertvarkymus.

Išklausę žmonių nuomonės, profsąjungos atstovai paprastai vėl susitinka su administracija konsultaciniame posėdyje ir teikia savo pasiūlymus, dėl kurių vyksta derybos.

„Bet šį kartą kai kuriems vadovams nepatiko tokie demokratiški profsąjungos veiksmai. Tai, kad informavome žmones, kai kuriuos administracijos atstovus net supykė: mūsų klausė, kodėl mes „taip darome“, ir pan. Teko paaiškinti, kad nuo seno taip veikiame. Juk tik per nuolatinį keitimąsi informacija iki šiol yra pavykę išvengti aštresnių konfliktų - mitingų ar streikų. Be to, tokia procedūra yra numatyta ir kolektyvinėje sutartyje“, - pasakoja V. Vilimienė.

Kolektyvinės sutarties pažeisti neleisime

Pasak Naftininkų profsąjungos pirmininkės, ne iš karto pavyko administraciją įtikinti, kad mūsų metodai teisėti ir teisingi, bet jau gegužės 7-ąją įvykusiame konsultaciniame susitikime, atrodė, darbuotojų atstovai buvo išgirsti. „Sudarėme tokią tvarką, kad esant konkrečioms skaičiams (kiek etatų bus mažinama), pirmiausia darbuotojus informuos darbdavio atstovai, po to su žmonėmis bendraus profsąjunga. O konkrečiu Pardavimų skyriaus atveju pavyko sudaryti kriterijų lentelę (atrenkant, ką reikia atleisti) bendrai visam skyriui, neišskiriant nė padalinių. Taip pasiūlė darbuotojai, taip mums pavyko įrodyti darbdaviui“, - sėkmingu derybiniu ėjimu dalijasi profsąjungos pirmininkė.

Be to, profsąjunga pasiūlė mažinti mažiau etatų nei buvo numatyta, ir tai atlikti per ilgesnį laiko tarpą, t.y. iki kitų metų.

Minėtame posėdyje Naftininkų profsąjungos žmonės pareikalavo, kad nebūtų terorizuojami ir žeminami darbuotojų atstovai, kurie darbo metu neva „per daug bendrauja“ su darbuotojais.

Taip pat paprašyta paaiškinti, kodėl įminėtą skyrių priimama naujų darbuotojų, kai atleidinėjami jau dirbantys. Pasirodo, priimamieji dirba tik su tam tikrais projektais, kuriems vykdyti turi atitinkamos patirties.

Konsultacijomis ir diskusijomis profesinės sąjungos atstovai liko patenkinti. Džiaugiamasi, jog rastas sutarimas dėl geresnio bendradarbiavimo. Profesinė sąjunga dėkinga personalo direktorei Birutei Jedlinski už pastangas išlaikyti abiejų šalių gerus santykius.

PIRMĄ KARTĄ PO DAUGELIO METŲ

JONAVOJE BUVO PAMINĖTA GEGUŽĖS PIRMOJI. Jonavos profesinių sąjungų susivienijimo (JPSS) iniciatyva surengtos draugiškos eitynės miesto gatvėmis. Pasak jų sumanytojo ir organizatoriaus JPSS pirmininkės pavaduotojo Juozo Adomaičio, jonaviškiai mielai būtų prisijungę prie didesnio renginio Vilniuje arba Kaune, tačiau ilgai nesulaukę žinių apie Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) planus, patys ėmėsi organizuoti eitynes.

„Tarptautinę darbuotojų solidarumo dieną būtina paminėti, tai - atsakomybės prieš tuos, kurie žuvo kovodami už darbuotojų teises, klausimas. Todėl ir nusprendėme nors eitynėmis pažymėti šią dieną“, - pasakojo J. Adomaitis. Jo teigimu, draugiškomis eitynėmis pavadintos todėl, kad buvo kviečiami ne vien profesinių sąjungų nariai, o ir kitų organizacijų atstovai. Dėl to per šį renginį ir nebuvo keliamos darbuotojų problemos ar reikalavimai, o siekiama draugiškai paminėti darbo dieną, kuri aktuali ne tik darbuotojams, bet ir darbdaviams, o juo labiau miesto savivaldai. „Nors reikalauti, žinoma, visada yra ko, bet mes švęsdami norėjome atkreipti dėmesį į darbuotojus“, - dėstė Juozas.

Su jonaviškiais profsąjungininkais eitynėse dalyvavo ir LPSK Kauno regioninio centro atstovai, taip pat - nemažas būrelis Jonavos socialdemokratų partijos narių kartu su skyriaus pirmininku ir rajono meru Mindaugu Sinkevičiumi.

Kadangi Jonavoje nėra tokios „pagrindinės gatvės“, kaip Gedimino prospektas Vilniuje ar Laisvės alėja Kaune, organizatoriai sugalvojo maršrutą, prasidėjusį Vasario 16-osios ir Verbu gatvių sankryžoje ir atvedusį šventės dalyvius į Santarvės aikštę.

Čia Gegužės pirmosios ištakas priminė bei mintimis apie atgimusį Jonavos profesinių sąjungų susivienijimą pasidalijo JPSS pirmininkė Birutė Daškevičienė (nuotr.), pavaduotojas J. Adomaitis. LPSK Kauno regioninio centro pirmininkas Ramūnas Narbutas pakvietė tylos minute pagerbti darbininkus, kurie žuvo reikalaujant gerų darbo sąlygų. Meras M. Sinkevičius pasidžiaugė, kad eitynės draugiškos, nenukreiptos prieš vietos valdžią.

SUSITIKINĖJA SU DARBUOTOJAI

Naftininkų profesinės sąjungos atstovai lankosi padaliniuose ir susitikinėja su darbuotojais. Jie raginami informuoti apie nesaugias darbo sąlygas, o tai darbuotojai vis dar vengia ar baiminasi daryti.

Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė sako, kad „baimės akys didelės, žmonės linkę geriau apie problemas nutylėti, kad tik nepakenktų sau, kad tik nebūtų sumažintas metinis vertinimas“. „O juk iš tikrųjų yra priešingai: darbdavys išskirtinį dėmesį dabar skiria darbų saugai, ir darbuotojai bus net skatinami už tai, kad informuoja apie problemas“, - primena pirmininkė. Be to, su sauga susijusios problemos, - jeigu nereikalauja daug investicijų, - tuoj pat ir išsprendžiamos, o tais atvejais, kai trūkumams pašalinti reikia daugiau lėšų, jie surašomi pagal prioritetus į eilę ir taip pat būna pašalinami.

Darbuotojų taip pat teiraujamasi, ar jiems pakanka informacijos, raginama naudotis vidiniu tinklalapiu – intranetu, kuriame profesinė sąjunga dabar jau gali ir pati publikuoti savo informaciją. Galimybę prieiti prie intraneto turi daugelis darbuotojų.

NEAPGALVOTAS ŽINGSNIS BRANGIAI KAINUOTI

Nors profesinė sąjunga atstovauja visiems įmonės darbuotojams, tačiau gina tik savo narius. Tai ypač aktualu mažinant etatų, kai dėl kiekvieno nario, kurį paliečia reorganizacija, profsąjunga derasi atskirai.

Tačiau kai kurie net ir ilgamečiai profsąjungos nariai

nusprendžia iš jos išstoti, nė nepaaiškinę, kodėl. Tiesa, profsąjungą jie prisimena gavę atleidimo lapelius, - tada jau reikalauja būti ginami.

Deja, vien parašęs prašymą priimti į profsąjungą automatiškai jos nariu netapsi, - įstojimo-priėmimo faktą turi patvirtinti taryba. O profsąjungos tarybos nariai dažniausiai tokių „išdavyščių“ neatleidžia ir prašymo netenkina. Mat toks lengvas „migrantų“ gražinimas į organizaciją būtų neteisingas tų darbuotojų atžvilgiu, kurie visada mokėjo nario mokesį.

STRUKTŪRINIAI PERTVARKYMAI ELEKTRINĖJE

Profesinės sąjungos tarybos narys Jonas Žlibinas mus informavo apie pertvarkymus elektrinėje.

Naftininkų profesinė sąjunga inicijavo konsultacinius susitikimus su „ORLEN Lietuva“ vadovybe. Kadangi sujungiant darbo funkcijas darbuotojams reikia papildomų žinių, profsąjungos atstovai tarėsi dėl apmokėjimo už kvalifikacijos pakėlimą. Susitarta dėl vienkartinės išmokos tiems, kurie įsisavins visą programą.

Susitarta, kad maksimalus teorinių žinių įgijimo ir praktinių įgūdžių įsisavinimo laikotarpis - treji metai.

GINČAS DĖL PERTRAUKOS PAVALGYTI

Ne vienerius metus vyksta ginčas tarp darbdavio ir Naftininkų profesinės sąjungos atstovų dėl pertraukos pavalgyti ir pailsėti suteikimo Vamzdynų ir terminalo operacijų padalinio Terminalo operacijų grupės naftos produktų operatoriams. Pagal suminę

darbo laiko apskaitą dirbantys operatoriai mano, kad su darbo specifika susijusios aplinkybės neleidžia turėti konkretaus laiko pavalgyti ir pailsėti, todėl jiems turėtų būti suteikta galimybė pavalgyti darbo laiku.

Vamzdynų ir jūrinių terminalų direktorius Linas Baužys įsitikinęs, jog darbuotojai gali turėti pertraukos konkrečiu laiku, per kurį gali palikti darbo vietą. Tokios pertraukos į darbo laiką neįskaitomos.

Gegužės 8 d. įvykusiame AB „ORLEN Lietuva“ administracijos ir darbuotojų atstovų susitikime direktorius L. Baužys įpareigotas iki gegužės 14 d. sudaryti pertraukų grafiką darbuotojams. Jei darbuotojams dėl su darbu susijusių priežasčių pertrauka nebūtų suteikta, už šį laiką būtų apmokama.

Profesinės sąjungos atstovas Vamzdynų ir terminalo operacijų padalinyje Rimantas Drungys sako, kad ginčas dėl pietų pertraukos vyksta jau seniai ir turi jau „principinės kovos“ požymių. „Maždaug prieš ketverius metus kėlėme tą klausimą, tuomet buvo pakelti atlyginimų tarifai ir žmonės nusiramino. Dabar pusantrų metų vėl vyksta kova, o pati problema jau kokių aštuonerių-devynerių metų senumo“, - pasakoja naftos produktų operatorius. Jo teigimu, kituose padaliniuose pavyksta šią problemą išspręsti, nes padalinių vadovai supranta, jog įrengimai dirba visą parą ir nuo jų pasitraukti nevalia. „O čia, atrodo, yra principo reikalas – bet kokia kaina taupyti pinigus“, - svarsto R. Drungys.

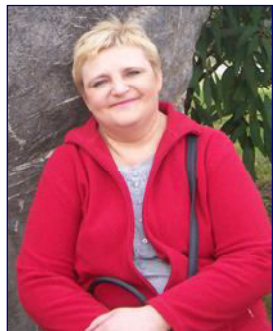
Pasak jo, profesinė sąjunga nenuleis rankų ir kovos tol, kol bus priimtas darbuotojų atžvilgiu teisingas sprendimas. Jam antrina ir Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė: „Šis klausimas buvo keliamas jau keletą metų, tam sugaišta daug laiko. Kai darbdavys nenori mūsų išgirsti, profesinės sąjungos pozicija būna griežta“.

Susipažinkime: naujoji profsąjungos atstovė Rima Joskaudaitė

Vyksta Naftininkų profesinės sąjungos vyresniųjų atstovų rinkimai padaliniuose. Narių pasitikėjimo mandatą pakartotinai gavo Lionė Sierikova, Antanas Valickas, Sigitas Kazlauskas.

O štai GP Nr. 2 Mazuto giluminiame perdurbimo komplekse vyresniąją profesinės sąjungos atstovę neeiliniuose rinkimuose išrinkta Rima Joskaudaitė.

Tęsiame tradiciją skaitytojus supažindinti su naujais išrinktais darbuotojų atstovais.

Rugpjūčio 15 dieną Rima švęs 25 metų darbo naftos perdurbimo gamykloje sukaktį. Čia ji atvyko su paskyrimu tik pabaigus Kauno politechnikos institutą.

„Kai atvykau dirbti, dar vyko mano įrenginio statybos, kurios truko visus metus. Mačiau, kaip buvo statomas įrenginys, taigi žinau, kaip buvo anksčiau, kaip yra dabar. Žodžiu, teko pajusti visus pokyčius“, - pasakoja pašnekovė. Karjerą Rima pradėjo paprasta operatore, vėliau tapo S-300 vyr. operatore, o po reorganizacijos dirba Gamybos padalinio Nr. 2 įrenginio Nr. 3 vyresniąją operatore.

Į profesinę sąjungą R. Joskaudaitė įstojo pirmosiomis darbo gamykloje dienomis, o lydere, netikėtai pačiai sau, tapo neseniai. „Kažkaip visai nelaukiau, bet kolegos parodė pasitikėjimą manimi, o aš pasistengsiu jų neapvilti. Tikiuosi, kad galėsiu kam nors padėti ir kad apskritai būsiu naudinga, užsiimdama šia veikla“, - sako „naujai iškeptoji“ lyderė. Bet kol

kas ji dar tik bandanti suvokti, kokią atsakomybę gavo ir ką galėsianti nuveikti: „Bandau pasidalinti informacija, kurią gaunu, kad žmonės būtų informuoti apie tai, kas vyksta įmonėje. Manau, kad tai tik pradžia“.

Paklausta, kokios darbuotojų nuotaikos jos padalinyje, Rima atsako, kad yra visokių. „Ne paslaptis, kad profsąjungos atstove tapau dėl nelaimei skaidraus kolegos darbo. Todėl dabar yra labai daug nusivylusių, pasipiktinusių žmonių. Tik nemanau, kad vieno žmogaus darbas sulygintinas su visos profsąjungos veikla... O aš, žinoma, stengsiuosi veikti skaidriai...“

Naujoji profsąjungos atstovė įsitikinusi, kad profsąjungą įmonėje turėti būtina, nes ji priverčia darbdavį padariai elgtis su darbuotojais. „Visiems niekada neįtiksi ir darbe, ir gyvenime apskritai. Tai puikiai suprantu. Man svarbiausia, kad mano pačios sąžinė būtų rami. Gal kartais ir neišeina padaryti ko nors taip gerai, kaip norėtusi, tačiau sąžinė turi būti rami. Visada stengsiuosi gyventi ir dirbti dorai“, - širdį atveria Rima.

O tiems žmonėms, kurie postringauja, esą profsąjungą nieko neveikia, kad ji nupirka ir pan., Rima turi ką atsakyti. „Gera keliauti į rojų ant svetimos kupros“, - ironiškai vertina tuos, kurie vengia profesinės sąjungos gailėdami pinigų nario mokesčiui.

„Jei taupote tuos pinigėlius, tai ir taupykite, - sako jiems profsąjungininkė. - O aš mokėsiu nario mokesį profsąjungai, nes manau, kad ji čia, mūsų bendrovėje, turi būti ir padėti žmonėms ir nebūtinai dalinti ką nors materialaus... Žmonės, kurie darbuojasi profsąjungoje, atlieka tikrai naudingą ir būtiną darbą. Turi būti kokia nors jėga, kad darbdavys elgtųsi padoriai...“

Kreivios šypsenos

- Žinai, mano viršininkas toks šiknius, - sako vienas bendradarbis kitam ir atsisukęs pamato stovintį viršininką. - Na... aš... gerąja šio žodžio prasme.

Direktorius pasikviečia pavaldinį ir sako:

- Girdėjau, kad nuolat melžiate Dievo didesnio atlyginimo. Ar tai tiesa?

- Taip, pone direktoriau.

- Tokiu atveju informuoju, kad Jūsų noras niekada neišsipildys.

- Kodėl gi, pone direktoriau?

- Nemėgstu, kai mano pavaldiniai į aukštesnes institucijas kreipiasi apeidami mane.

- Kaip žmonės eidavo į darbą, kai dar nebuvo išrastas laikrodis?

- Tuo metu populiarus buvo toks darbas, į kurį nepavėluosi. Vergove vadinosi.

Vadovas kalbasi su jaunuoliu, norinčiu įsidarbinti:

- Mūsų įmonėje labai rūpinamasi švara. Ar nusivalėte kojas į kilimėlį prieš įeidamas?

- Taip, žinoma.

- Antra, iš savo darbuotojų reikalaujame teisingumo. Jokio kilimėlio ten nėra.

Komisija priiminėja naują namą, tikrina garso izoliaciją. Du komisijos nariai užėjo į šalia vienas kito esančius kambarius. Vienas jų garsiai šaukia:

- Girdi mane?

- Kvaily, aš tave matau!

Ministras sako skyriaus viršininkui:

- Iškviesk mano mašiną.

Viršininkas - savo pavaduotojui:

- Iškviesk patrono mašiną.

Pavaduotojas - dispečeriui:

- Karietą šefui, kad jį kur.

Dispečeris - garažo viršininkui:

- Ratus mūsų beždžionei!

NAFTININKŲ PROFESINĖ SĄJUNGA

Apie mus dar skaitykite:

www.naftininkai.pramprof.lt

www.lpsk.lt

www.lprofsajungos.lt

laikraštyje „Lietuvos profsąjungos“